

ODPIS

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2007 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA – Urszula Wiercińska
Sędzia SA – Ewa Śniegocka (spr.)
Sędzia SA – Agata Zajac
Protokolant st. sekr. sąd. – Agnieszka Prokopiuk

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2007r. w Warszawie
na rozprawie sprawy z powództwa E O S.A. z
siedzibą w G
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
z udziałem B Sp. z o.o. z siedzibą w S
o zgłoszenie zastrzeżenia do odmowy przyłączenia do sieci
elektroenergetycznej
na skutek apelacji powódki
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
z dnia 12 grudnia 2006r., sygn. akt XVII Ame 43/06
oddala apelację.

Uzasadnienie

Zaskarżoną decyzją Prezes Urzędu Regulacji Energetyki postanowił zgłosić zastrzeżenia do odmowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej farmy wiatrowej Jarogniew należącej do spółki „B ” Sp. z o.o. z siedzibą w S przez K E E S.A. Oddział Z E K w K. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji podał, iż farma wiatrowa J jest odnawialnym źródłem energii i posiada moc 4 MW, a co za tym idzie stosownie do art. 7 ust. 8 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne opłata za jej przyłączenie do sieci elektroenergetycznej powinna zostać wyliczona na poziomie 50 % opłaty ustalonej na podstawie rzeczywistych nakładów. Prezes ponadto wskazał, iż taryfa, na którą powołuje się K E E S.A. została dostosowana do brzmienia art. 7 ust. 8 pkt. 3 z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne i przewidywała, że za przyłączenie odnawialnych źródeł energii o mocy elektrycznej nie wyższej niż 5 MW pobiera się połowę opłaty ustalonej na podstawie rzeczywistych nakładów.

K E E S.A. złożył odwołanie od tej decyzji. Zdaniem skarżącego decyzja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki narusza prawo materialne przez niewłaściwe zastosowanie art. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne oraz narusza art. 107 § 1 i 3 kodeksu postępowania administracyjnego poprzez rozstrzygnięcie niezgodne z treścią art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne oraz brak uzasadnienia faktycznego określającego powody, dla których organ odmówił wiarygodności twierdzeniom K E E S.A. dotyczącym ekonomicznych warunków przyłączenia do sieci. Skarżący zarzucił również, iż w treści uzasadnienia decyzji nie podano przesłanek, na podstawie których organ oparł swoje rozstrzygnięcie.

W ocenie skarżącego art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo

energetyczne nie tworzy bezwzględnego obowiązku przyłączenia do sieci, a w sprawie przyłączenia obiektu J K E E S.A. uznał, że warunki ekonomiczne przyłączenia do sieci nie występują, co pozwoliło mu odmówić przyłączenia. Skarżący wskazał również, że organ - stosownie do art. 7 ust. 9 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne winien zbadać przesłanki ekonomicznych warunków przyłączenia, przesądzając, jakie warunki finansowania przyłączenia są dopuszczalne w zaistniałej sytuacji. Ponadto w odwołaniu wskazano, iż Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nie podał w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji „merytorycznego rozstrzygnięcia” ani nie odniósł się do warunków ekonomicznych, powołując się wyłącznie na interes publiczny i cel ustawodawcy, którym jest ochrona odnawialnych źródeł energii. K E E S.A. podniósł również, iż organ nie odniósł się do przyczyn i uzasadnienia odmowy przyłączenia obiektu J ; ani nie przedstawił oceny efektywności ekonomicznej i twierdzeń skarżącego. W ocenie K E E S.A. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki S.A. nie dokonał koniecznych ustaleń dających podstawę dla wydania zaskarżonej decyzji. Skarżący podkreślił również, że regulacja wynikająca z art. 7 ust. 9 cytowanej ustawy pozwala mu pobrać w uzasadnionych warunkach opłatę w innej, niż określona w taryfie i przepisach prawa wysokości, co podlega negocjacom z podmiotem przyłączanym. Skarżący wskazał, że w przypadku przyłączenia przedmiotowej farmy wiatrowej nie zachodzą warunki ekonomiczne, które określił, jako wynik rachunku ekonomicznego stwierdzający, że koszt budowy lub rozbudowy sieci lub przyłączenia konkretnego wytwórcy będzie wyższy od spodziewanych wpływów z przesyłu energii elektrycznej w „zwykłym (typowym) horyzoncie czasowym”.

Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2006r. Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie K E E S.A. w G od Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 5 stycznia 2006 r. Nr. OSZ-51-31(7)2005/2006/WK.

Ustalenia Sądu Okręgowego były następujące:

Istotą sprawy w niniejszym postępowaniu było ustalenie, czy istniały podstawy do złożenia zastrzeżeń przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki do odmowy przyłączenia do sieci farmy wiatrowej J. Powód odmawiając dokonania tego przyłącza, powołał się na warunki ekonomiczne podnosząc, że koszt przyłącza wyniesie ok.1,6 mln zł. Nie powołał przy tym żadnych okoliczności

uzasadniających przyjęcie, że w/w kwota stanowi dla firmy zbyt duże obciążenie, biorąc pod uwagę warunki ekonomiczne. W takiej sytuacji za nietrafny uznać należy zarzut odwołania, iż Prezes URE w swojej decyzji nie odniósł się do warunków ekonomicznych. W sytuacji bowiem, gdy sam przedsiębiorca, który dokonał odmowy przyłączenia, nie przeprowadził szczegółowej analizy warunków ekonomicznych, URE został pozbawiony możliwości oceny podniesionych argumentów oraz możliwości polemiki z nimi. W sytuacji, gdyby podmiot odmawiający dokonania przyłączenia, w treści swej odmowy przedstawił, na czym polega niespełnienie warunków ekonomicznych przez dane przyłącze, wtedy brak odniesienia do tych kwestii przez URE stanowiłby naruszenie art.107 k.p.a. W stanie faktycznym niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w Warszawie nie dopatrywał się w działaniach URE takiego naruszenia prawa. W ocenie tuż. Sądu brak jest również możliwości do tego, aby określenie „warunki ekonomiczne” sprowadzać do sformułowania jednoznacznego z określeniem „rachunek ekonomiczny”. Taka interpretacja byłaby sprzeczna z *ratio legis* przepisu art. 7 ust 1 prawa energetycznego. Intencją ustawodawcy jest bowiem taka regulacja prawna, która umożliwi stworzenie jak najszerszego kręgu dostawców energii elektrycznej pochodzącej z odnawialnych źródeł energii. Stąd określenie warunki ekonomiczne należy rozumieć szerzej niż rachunek ekonomiczny. Nie dotyczy on bowiem samej sfery opłacalności, ale również możliwości finansowych przedsiębiorstwa w pokryciu kosztów budowy przyłącza. Wobec zaś faktu, że powód nie przedstawił w swojej odmowie w/w okoliczności, uznać należy, iż nie udowodnił w sposób należyty powodów swojej odmowy. Tym samym należało uznać, iż zastrzeżenia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki są w pełni zasadne.

W tym stanie rzeczy nie dopatrując się w zaskarżonej decyzji naruszeń prawa, o których mowa w odwołaniu Sąd Okręgowy w Warszawie orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art.479⁵³ § 1 k.p.c.

Powyższy wyrok powód zaskarżył w całości apelacją, wnosząc o zmianę wyroku poprzez uchylenie zaskarżonej decyzji w całości. Zarzucił błędną subsumcję, tj. niezastosowanie do ustalonego stanu faktycznego art. 7 i art. 107 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego.

W uzasadnieniu podniósł, iż Urząd Regulacji Energetyki obowiązany jest podjąć wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy przy uwzględnieniu interesu społecznego i słusznego interesu

stron postępowania, czego jednak nie uczynił i poprzestał na dowolnym osądzie ustalonego stanu faktycznego. Nie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji faktów, które uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, przyczyn, dla których odmówił innym dowodom wiarygodności. Wbrew stanowisku wyrażonemu w decyzji powód jest uprawniony do odmowy przyłączenia z powołaniem się na warunki ekonomiczne.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaznaczyć należy na wstępie, iż zarzuty apelacji nie odnoszą się do rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego, lecz do skarżonej decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

W apelacji podniesiono te same argumenty, co w odwołaniu od decyzji.

Zarzuty błędnej subsumcji poprzez niezastosowanie do ustalonego stanu faktycznego art. 7 i art. 107 § 3 kpa są nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 7 kpa „W toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności i podejmują wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.”

Natomiast art. 107 § 3 kpa stanowi, iż „Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.”

Słusznie uznał Sąd Okręgowy, iż zaskarżona decyzja jest zgodna z przepisami prawa, w tym także z w/w przepisami kpa. Zawarte w niej rozstrzygnięcie oparte jest na treści art. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r Prawo energetyczne, który w ust. 1 stanowi, że „Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie jej zawarcia Prezesa

Urzędu Regulacji Energetyki i zainteresowany podmiot, podając przyczyny odmowy.”
Z przepisu tego wynika, że przedsiębiorstwo energetyczne może odmówić przyłączenia do sieci tylko wtedy, gdy nie istnieją warunki techniczne lub ekonomiczne do takiego przyłączenia.

W związku z treścią tego przepisu Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10.07.2003r, I CKN 474/01 stwierdził, że: „Nie można uznać za uzasadnioną taką wykładnię przepisu art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, zgodnie z którą "ekonomiczne warunki" należałoby rozważać jedynie z punktu widzenia odpłatności o charakterze taryfowym. W przepisie tym nałożono na przedsiębiorstwa energetyczne m.in. obowiązek zawierania umów o przyłączenie do sieci, przy czym aktualizacja tego obowiązku uzależniona została od istnienia technicznych i ekonomicznych warunków dostarczania energii elektrycznej. Jeżeli zaktualizowałyby się ponadto przesłanki określone w art. 7 ust. 4 Prawa energetycznego, to ekonomiczne warunki przyłączenia będą określone w sposób przewidziany w tym przepisie (według stawek taryfowych). W pozostałych sytuacjach właściwe byłoby wynagrodzenie (opłaty) pozataryfowe, ale przy uwzględnieniu ogólnych reguł przewidzianych w Prawie energetycznym z 1997 r., dotyczących zwłaszcza kalkulacji kosztów działalności przedsiębiorstwa energetycznego.”

Zgodnie z treścią art. 7 ust 8 Prawa energetycznego: „Za przyłączenie do sieci pobiera się opłatę ustaloną na podstawie następujących zasad:

[...] 3) za przyłączenie źródeł współpracujących z siecią oraz sieci przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia, z wyłączeniem odnawialnych źródeł energii o mocy elektrycznej zainstalowanej nie wyższej niż 5 MW oraz jednostek kogeneracji o mocy elektrycznej zainstalowanej poniżej 1 MW, za których przyłączenie pobiera się połowę opłaty ustalonej na podstawie rzeczywistych nakładów.”

Słusznie podkreślono w zaskarżonej decyzji, iż postanowienia taryfy obowiązującej powoda (zatwierdzonej decyzją Prezesa URE z dnia 15 września 2005r) zostały dostosowane do brzmienia cytowanego wyżej przepisu art. 7 ust 8 pkt 3 ustawy Prawo energetyczne. Za zasadnością przyłączenia do sieci farmy wiatrowej Jarogniew z ustaleniem opłaty w wysokości 50% rzeczywistych kosztów przemawiają zatem zarówno przepisy ustawy, jak i postanowienia taryfowe.

Okoliczności uzasadniające stwierdzenie braku warunków ekonomicznych przyłączenia powinno wykazać przedsiębiorstwo energetyczne odmawiające przyłączenia do sieci z tej właśnie przyczyny. Powód wzywany w toku postępowania przed Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki do sporządzenia analizy efektywności przedmiotowego przyłączenia poprzez przedstawienie wskaźników efektywności przedsięwzięcia – wartości zaktualizowanej netto (NPV) i wewnętrznej stopy zwrotu (IRR) dla dwudziestoletniego okresu odpowiedział, iż „Z uwagi na to, iż przedsiębiorstwo energetyczne nie czerpie korzyści finansowych z tytułu przyłączenia wytwórcy (np. z tytułu przesyłu wygenerowanej energii), które zagwarantowałyby w kolejnych latach zwrot poniesionych nakładów w wysokości 50% rzeczywistych kosztów realizacji przyłączenia wykonywanie jakichkolwiek analiz efektywności przedmiotowego przyłączenia staje się bezcelowe” (k-28 akt URE). Powód nie uzasadnił więc w żaden sposób swojego twierdzenia o braku warunków ekonomicznych przyłączenia, uniemożliwiając tym samym Prezesowi URE odniesienie się do przedstawionych argumentów. Nie można twierdzić, iż Prezes URE jest obowiązany z mocy art. 7 kpa do samodzielnego ustalania, czy istnieją ekonomiczne warunki przyłączenia. Zauważyć też trzeba, że powód również w toku postępowania przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń, choć według powszechnie przyjmowanego poglądu jest to postępowanie pierwszoinstancyjne. W wyroku z 13.05.2004r, III SK 44/04 Sąd Najwyższy stwierdził, że: „Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie powinien ograniczyć swej funkcji jurysdykcyjnej tylko do kontroli legalności postępowania administracyjnego przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, gdyż rozpoznaje sprawę jako sąd pierwszej instancji.” Najpóźniej zatem w tym postępowaniu powód powinien zgłosić dowody na poparcie swoich twierdzeń o braku warunków ekonomicznych przyłączenia, czego jednak nie uczynił. **Niezasadne jest w tej sytuacji przenieście ciężaru własnych powinności na organ wydający decyzje.**

Podkreślić należy, iż regulacja zawarta w art. 7 ust 8 pkt 3 Prawa energetycznego ma charakter szczególny z uwagi na przyświecający jej cel, którym jest wspieranie i ochrona małych odnawialnych źródeł energii przed wysokim poziomem opłat za przyłączenie. Wprowadzenie tej regulacji spowodowane było koniecznością wdrożenia do polskiego ustawodawstwa postanowień Dyrektywy 2002/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27.09.2001r w sprawie wspierania produkcji

na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych. Powołanymi wyżej przepisami nałożony został na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek wspierania energetyki odnawialnej polegający na częściowym ponoszeniu kosztów przyłączenia tych źródeł do sieci. Uwzględnienie stanowiska powoda, zgodnie z którym opłata za przyłączenie farmy wiatrowej J powinna odpowiadać 100% nakładów niezbędnych do zrealizowania przyłączenia spowodowałoby zrównanie sytuacji zainteresowanego z sytuacją podmiotów ubiegających się o przyłączenie konwencjonalnych źródeł energii, co byłoby niezgodne z zamiarem ustawodawcy.

Zgodzić należy się ze stanowiskiem zainteresowanego, iż przyłączenie źródła wytwarzającego energię elektryczną wewnątrz sieci dowolnego operatora sieci dystrybucyjnej pozwala przedsiębiorstwu energetycznemu na czynienie oszczędności wynikających z braku opłaty przesyłowej, którą musiałby zapłacić w przypadku zakupu energii od operatora sieci przesyłowej; oszczędności wynikają także ze zmniejszenia strat energii powstających w trakcie jej przesyłu, a ponadto postanowienia taryfy uwzględniają środki na rozbudowę sieci.

Zarzuty naruszenia wymienionych w apelacji przepisów kpa są niezrozumiałe w sytuacji, gdy stan faktyczny sprawy nie był sporny, żadna ze stron nie zgłosiła dowodów, które podlegałyby ocenie Sądu, nie było zatem powodu, by wskazywać na odmowę wiarygodności jakimkolwiek dowodom. Dotyczy to także zaskarżonej decyzji – E S.A. nie przedstawiła w postępowaniu administracyjnym analizy ekonomicznej, która mogłaby być przedmiotem oceny Prezesa URE.

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny uznał apelację za niezasadną i dlatego ją oddalił na mocy art. 385 kpc.

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność z oryginałem stwierdzam:

Sekretarz Sądowy